

Commissie Evaluatie Kwaliteit Onderzoek (CEKO)
T.a.v. mevrouw D. Veenstra
Postbus 123
2501 CC 'S-GRAVENHAGE
Email: ceko@vh.nl

Betreft: Bestuurlijke reactie onderzoeksevaluatie ARC-TWE

Vlissingen, 9 mei 2023

Geachte commissie,

Op 29 en 30 juni 2022 heeft de evaluatiecommissie HZ University of Applied Sciences bezocht in het kader van de onderzoeksevaluatie van het Applied Research Centre Technology, Water & Environment (ARC-TWE). In oktober 2022 hebben we het definitieve evaluatierapport mogen ontvangen.

Zowel de conclusie dat output en impact op de drie aandachtsgebieden (onderwijs en scholing, kennisontwikkeling, en beroepspraktijk en maatschappij) groot is, alsmede de positieve beoordelingen van onderzoeksportfolio, samenwerkingsverbanden, organisatie en team, doen het College van Bestuur een genoegen. Het past goed bij de ambitie die HZ met het ARC-TWE heeft.

De evaluatiecommissie geeft in hoofdstuk 3 van het rapport nog een aantal aanbevelingen. Graag geven we een korte reactie op deze punten.

- Waar het gaat om **standaard 1** (het hebben van een relevant, ambitieus en uitdagend onderzoeksprofiel en een onderzoeksprogramma met bijhorende indicatoren) geeft de commissie aan onder de indruk te zijn van de afzonderlijke lectoraten, maar het onderzoeksprofiel voor het ARC-TWE als geheel te missen. De commissie moedigt aan om de missie, visie en het onderzoeksprofiel meer centraal vast te leggen en samen met het College van Bestuur de kaders en randvoorwaarden verder te concretiseren in meerjarenplannen.

Dit onderzoeksprofiel van HZ algemeen, en het ARC-TWE in het bijzonder, wordt in 2023 verder geconcretiseerd, inclusief enkele kaders en randvoorwaarden. Daarvoor is een overleg in het leven geroepen bestaande uit het management van beide ARC's en de Dienst Onderwijs, Onderzoek & Kwaliteit. Dit overleg bereidt keuzes betreffende verdere invulling/aanscherping voor. Dit meer concretiseerde onderzoeksprofiel helpt ook om tegemoet te komen aan de volgende aanbeveling, om de samenwerking binnen en buiten ARC-TWE te bestendigen in een kleiner aantal centrale gemeenschappelijke onderzoekslijnen met meer focus op de synergie tussen de onderzoeksgroepen.

Waar het gaat om uw aanbeveling om te komen tot een gerichte, specifieke set van indicatoren maar daarbij wel ruimte te houden voor specifieke doelstellingen per onderzoeksgroep vormt dit dan een volgende stap. Na de vaststelling van het aangescherpte onderzoeksprofiel zal het ARC de indicatoren en/of streefwaardes opnieuw tegen het licht houden om effectief en efficiënt koers te (blijven) houden. Daarbij wordt overigens meer ingezet op kwalitatieve indicatoren en het inhoudelijke gesprek.

Ook adviseert u om de gezamenlijke meerwaarde kan voor het gehele research center te propageren. Dit zal de herkenbaarheid van het research center kunnen vergroten. Hierbij kiezen wij er vooralsnog voor om ARC-TWE niet als onderzoekseenheid extern te profileren. De lectoren zijn de boegbeelden van HZ. We dragen HZ, de lectoren en de onderzoeksgroepen uit. Wel zullen wij dit advies meenemen in een eventuele toekomstige discussie over de profilering van het HZ onderzoek.

- **Standaard 2** gaat uiteraard over de wijze waarop de eenheid is georganiseerd, met als vraag of de wijze waarop het ARC is georganiseerd, mensen en middelen worden ingezet, en de interne en externe samenwerkingsverbanden, netwerken en relaties de realisatie van het onderzoeksprofiel mogelijk maken.

U wijst op het aantal gepromoveerden en mensen die een promotietraject volgen, vaak op eigen initiatief, en raadt aan om te komen tot een gezamenlijk personeelsbeleid op dit gebied. Ook dit is een van de onderwerpen in de HZ strategische onderzoeksvisie, ook omdat dit thema gekoppeld is aan de landelijke toekenning van extra middelen voor praktijkonderzoek.

Daarnaast vond de commissie onze financieringsstructuur, waarbij voor alle lectoraten dezelfde doelstelling geldt, opmerkelijk. Zou meer differentiatie niet wenselijk zijn, en leidt deze constructie niet tot grenzen? Het ARC deelt deze observatie en vindt de grootte van de eerste geldstroom inderdaad een aandachtspunt. Daarbij geldt dat ook de HZ te maken heeft met de relatief beperkte middelen die er vanuit het Rijk gealloceerd worden voor praktijkgericht onderzoek; er is een beperking aan wat de HZ vanuit eigen middelen kan bekostigen. De HZ maakt zich dan ook, met andere hogescholen, sterk voor meer middelen voor praktijkgericht onderzoek. Voor wat betreft de differentiatie wordt binnen de strategische onderzoeksvisie de differentiatie tussen functies meegenomen en zal dit leiden tot een kader.

- Waar het gaat om **standaard 3**, het voldoen aan de standaarden die binnen het vakgebied gelden voor het doen van onderzoek, merkt de commissie op dat verdere concretisering van de uitgangspunten en criteria voor praktijkonderzoek binnen het eigen domein docenten, studenten en andere betrokkenen nog meer handvatten zou kunnen geven in het onderzoeksproces en geeft u daarvoor een aantal handvatten. Het ARC gaat in een vervolgtraject een aantal elementen van kwaliteit expliciet benoemen in een kader/leidraad. Dit betreft dan voornamelijk proces- en procedure-aspecten. Voor de inhoudelijke kwaliteit en kwaliteit van ontwerp/methode blijven peer-reviews het belangrijkste element.

Terwijl u constateert dat (associate) lectoren goed op de hoogte zijn van de relevante gedragscodes vraagt u om nog meer aandacht voor deze codes onder onderzoekers, docenten en studenten. Het ARC neemt dit advies over en zal vaker en explicieter aandacht geven aan deze codes. Ethiek en databeheer krijgen daarnaast een vaste plaats in het onderzoeksproces. De oprichting van een HZ ethische adviescommissie onderzoek en het gebruik van HZ Research Drive voor onderzoeksdata zijn hieraan ondersteunend.

- Ook boog de commissie zich over de relevantie van ons onderzoek. **Standaard 4** ziet immers toe op de relevantie van het werk op het kennisdomein, voor de beroepspraktijk en maatschappij en voor onderwijs en professionalisering. Hier geeft u aan dat wij nog meer bij kunnen dragen aan kennisontwikkeling door nog meer gebruik te maken van beschikbare kennis, en daarnaast zelf te blijven leren. Deze suggestie wordt door het ARC omarmd. Echter zijn gedegen (voor-)studies niet altijd eenvoudig te realiseren gezien de beperkte beschikbare tijd en de soms

onbekostigde aard. Hier gaan we de nieuwe middelen vanuit het ministerie vanaf 1 januari 2023 onder meer voor inzetten.

- Op de vraag in hoeverre wij systematisch evaluaties uitvoeren van onderzoeksprocessen en resultaten en daar gevolgen aan verbinden (**standaard 5**) wijst u op mogelijkheden om structureler, ook op lectoraats-overstijgend niveau, evaluaties van onderzoeksprojecten te organiseren en te delen. U ziet hiervoor ook de voedingsbodem, en vraagt om explicatie van het kwaliteitszorg proces. Het ARC zal deze suggestie oppakken middels de al eerder genoemde leidraad. Deze beoogt bovengenoemde kwaliteitsbevorderende processen beter te verankeren. Ook in de HZ Strategisch Onderzoeksvisie zullen deze borgingsmechanismen benoemd worden. Een en ander zal daarna meer operationeel een plek krijgen in de nieuwe P&C cyclus van de HZ (project “Koers”).

Tot slot willen wij, als College van Bestuur, de commissie hartelijk danken voor haar werk en constructieve adviezen. De gesprekken gedurende de visitatiedag alsmede het evaluatierapport hebben een belangrijke bijdrage geleverd aan de verdere ontwikkeling en positionering van het Applied Research Center Technology, Water & Environment.

Met vriendelijke groet,

Prof. Dr B.M. Oomen,

voorzitter College van Bestuur